

Identifying Dimensional Components of the SIPP Model for Evaluating the In-School Sports Olympiad Program

Karim

Zohrehvandian *

Iman Ghafari

Corresponding Author, Department of Sport Management,
Arak University, Arak, Iran.
E-mail: k-zohrevandian@araku.ac.ir

Teacher, Ministry of Education, Arak, Iran.
E-mail: imansport719@gmail.com

Abstract

This qualitative research aimed to identify evaluation indicators of the In-School Sport Olympiad plan based on the CIIP model. The study population included all managers and physical education teachers. Data collection involved: 1. A focus group with 10 participants; 2. In-depth interviews with 14 individuals. Data analysis was conducted using grounded theory. Research validity was ensured through four criteria: Credibility, Transferability, Dependability, and Confirmability. The results showed that the context indicators included planning and goals, along with their compatibility with existing conditions and the transparency of guidelines and regulations. For the input dimension, the identified indicators comprised human resources, audience factors, and financial and physical resources. In the process dimension, key indicators involved the preparation of presenters, preparation of the audience, support systems, and implementation quality. Additionally, the output dimension included indicators such as executive results, achievement of physical education goals, and audience outcomes. Given the vital role of physical education and the in-school Sports Olympiad in achieving educational objectives - including fostering an energetic younger generation alongside academic development - optimal implementation and continuous improvement of this program is essential. To ensure its effectiveness, the Olympiad requires ongoing evaluation to identify operational challenges and process deviations. This study provides administrators with a comprehensive set of evaluation indicators, establishing a framework to assess and enhance the program across all dimensions of its implementation.

Keywords: Evaluation; Context; Input; Output; Process; School Sports Events

Cite this Article: Zohrehvandian, K., & Ghafari, I. (2025). Identifying Dimensional Components of the SIPP Model for Evaluating the In-School Sports Olympiad Program. *Educational Measurement*, 16(60), 109-141.
<https://doi.org/10.22054/jem.2025.79434.3536>

© 2016 by Allameh Tabataba'i University Press
Publisher: Allameh Tabataba'i University Press

Introduction

To enhance school sports programs, the Deputy for Physical Education and Health of the Ministry of Education has established an intramural sports Olympiad initiative. However, as with any new program's implementation phase, numerous challenges inevitably arise that may hinder the achievement of its intended objectives. Therefore, the education system must strategically design both its general sports programs and specifically the intramural sports Olympiads to optimize their effectiveness and ensure maximum operational efficiency.

The school sports Olympiad program yields significant benefits including enhanced student happiness and vitality, increased responsibility and self-confidence, comprehensive participation opportunities, and strengthened Islamic identity. These outcomes demonstrate how the Olympiad serves as a valuable platform for students to develop and showcase their physical potential while improving overall performance. Given the substantial ongoing investments in this initiative, systematic evaluation of implementation challenges within the National School Sports Plan becomes crucial to optimize resource utilization and program quality. Regular assessment of the intramural sports Olympiad therefore represents an essential strategy for continuous quality improvement and maximum educational impact.

Effective evaluation of this program first requires identification of its key assessment components. Program evaluation fundamentally serves four core purposes: (1) guiding and strengthening program implementation, (2) producing accountability reports, (3) enhancing operational effectiveness, and (4) providing evidence-based recommendations to policymakers regarding future program feasibility (Stufflebeam & Zhang, 2017). Among available evaluation frameworks, the SIP (or CIPP) model offers a particularly relevant approach for assessing educational programs like school sports initiatives.

The SIP evaluation model encompasses four key dimensions: context evaluation, input assessment, process analysis, and output measurement (Sadeghi-bazargani et al., 2025). Previous applications in sports program evaluation have demonstrated the model's effectiveness, as evidenced by studies conducted by Pramono et al. (2021), Setyadi et al. (2021), and Maulana (2024). Applying this framework to assess the intramural sports Olympiad - including its foundational requirements,

resource inputs, implementation procedures, and outcome measures - would significantly enhance the identification and remediation of program deficiencies across all operational domains. Consequently, this study aims to operationalize the SIP model's dimensions specifically for evaluating school-based sports Olympiads.

Research Question(s)

What are the essential components of the CIPP evaluation model's four dimensions (Context, Input, Process, Product) for assessing intramural sports Olympiad programs?

Literature Review

Scholarly consensus emphasizes the importance of systematic planning for intramural sports Olympiads. As Niarmi (2016) demonstrated, comprehensive identification of program dimensions, associated challenges, and potential benefits significantly enhances operational effectiveness while reducing resource waste. This perspective aligns with Saatchian et al.'s (2019) contention that developing strategic frameworks for school sports Olympiads requires thorough understanding of all success factors. Together, these studies underscore how dimensional analysis and strategic awareness form critical foundations for optimizing intramural sports programs.

Recent scholarship underscores the critical need for evolving methodologies in physical education evaluation. Akbari et al. (2020) have emphasized that transformative changes in assessment approaches are essential for student development within educational systems. This methodological imperative is evidenced by multiple international applications of the SIP evaluation model: Pramono et al. (2021) operationalized its four dimensions (context, input, process, output) to establish sports program indicators in school settings, while Setyadi et al. (2021) and Maulana (2024) successfully adapted the framework for evaluating physical education programs in Nigeria and India respectively. Further demonstrating the model's versatility, Risman et al. (2023) applied the SIP structure to assess aquatic activity programs in secondary education contexts. Collectively, these studies validate the SIP model's cross-cultural applicability for comprehensive physical education evaluation.

Methodology

The present research was conducted qualitatively using in-depth interviews with experts in the field. Grounded theory was used to analyze the interviews. Participants were selected purposefully and through the snowball method, with a total of 24 people interviewed. Textual codes were extracted using grounded theory methodology. In grounded theory, there are different coding methods, and in this study, the researcher applied open coding, axial coding, and selective coding.

Results

Following the interview phase, the data extraction process commenced with the identification of primary codes. Below is an illustrative example of this initial coding stage:

Table 1. How to open and initial code interview transcripts

Row	Interview text	Initial code
1	For any program - whether athletic or otherwise - it's essential to establish both long-term and short-term plans and forecasts beforehand to ensure successful implementation. This principle applies equally to major competitions such as the Olympics, where comprehensive advance planning is absolutely critical.	Long-term and short-term planning for holding the Olympiad
2	In fact, the goals must be specified and the expectations that students and their parents have from school sports must be identified. There are several goals for holding the Olympiad.	Setting goals, expectations, and guidelines for intramural Olympiads
3	To what extent do teachers, schools, and administrators demonstrate interest in organizing sporting events and Olympiads? What primary motivations drive their engagement with these initiatives?	Organizers' interest in the Olympiad program
4	Given their pivotal role in institutional decision-making, to what extent do school administrators demonstrate optimal commitment to effectively organizing and executing sports programs like the Olympiad to ensure goal attainment?	The desirability of the role and performance of school administrators in the effective implementation of sports Olympiads

Following the analysis and initial coding of all interviews, the resulting codes were organized into broader axial code categories. These axial codes were then systematically categorized and mapped onto the CIPP model framework. The table below presents these coded

elements alongside their corresponding Olympiad evaluation components.

Table 2. Results of classifying categories in the form of dimensions of the SIP model

Selective code (CIP model dimensions)	Axis code (evaluation components)
Context	Planning goals and expectations
	Adaptation of plans, goals, and expectations to the circumstances
	Transparency of goals, guidelines, and regulations
Input	Human Resources
	Financial and Physical Resources
	Audience Factors
Process	Preparing the presenters
	Preparing the audience
	Support
	Implementation
Results	Organizers' Results
	Achievement of Physical Education Goals
	Audience Results

As shown in the table, the dimensions of the SIP model in the context include goals and expectations, in the input dimension include available resources, in the process dimension include preparation, support, and implementation, and in the results dimension include the results of the audience, organizers, and physical education goals.

Discussion

Program evaluation of sports initiatives, particularly intramural Olympiads, serves crucial functions in optimizing resource allocation and preventing resource wastage. A primary objective of such evaluation involves identifying and rectifying implementation errors. However, establishing clear evaluation criteria and components constitutes an essential prerequisite for any assessment process. This study has systematically identified these evaluation components across four key dimensions of the Olympiad: contextual factors, input resources, operational processes, and outcome results.

Conclusion

Given the significant investments in intramural sports Olympiads and their substantial impact on youth health and wellbeing, systematic evaluation of program implementation challenges becomes essential for both optimizing resource utilization and enhancing quality. This study has operationalized the SIP evaluation model to identify key assessment components across context, input, process, and outcome dimensions. Provincial education authorities should implement these evidence-based indicators through standardized evaluation protocols. Specifically, we recommend developing a comprehensive checklist incorporating all model dimensions and subcomponents, to be distributed to schools for monitoring goal attainment and program effectiveness.

شناسایی شاخص‌های ارزشیابی طرح المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای بر اساس مدل سیپ

کریم زهره‌وندیان*

نویسنده مسئول، گروه آموزشی مدیریت ورزشی، دانشگاه اراک، اراک، ایران.
رایانامه: zohrevandian@araku.ac.ir

ایمان غفاری

معلم آموزش و پرورش، اراک، ایران. رایانامه: imansport719@gmail.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر شناسایی شاخص‌های ارزشیابی طرح المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای بر اساس مدل سیپ بود. این پژوهش از نوع تحقیق‌های کیفی بود. جامعه آماری کلیه مدیران ستادی تربیت‌بدنی، مدیران، معاونان و معلمان تربیت‌بدنی مدارس استان مرکزی بودند. برای شناسایی شاخص‌های مدل سیپ در المپیاد ورزشی از مصاحبه عمیق استفاده گردید. ابتدا یک گروه کانونی (۱۰ نفر) در نظر گرفته و سپس با ۱۴ نفر مصاحبه عمیق شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از تئوری زمینه‌ای انجام شد. ممیزی تحقیق با استفاده از چهار عنصر اعتمادپذیری، انتقال‌پذیری، انکاپذیری و تأییدپذیری صورت گرفت. نتایج پژوهش نشان داد شاخص‌های مرحله زمینه شامل برنامه‌ریزی و اهداف، و تناسب آن‌ها با شرایط و شفافیت دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها؛ شاخص‌های مرحله درونداد شامل منابع انسانی، عوامل مخاطبان و منابع مالی و فیزیکی، شاخص‌های مرحله فرآیند شامل آمادگی مجریان، آمادگی مخاطبان، پشتیبانی و اجرا؛ و شاخص‌ها مرحله برون‌داد شامل نتایج مجریان، دستیابی به اهداف تربیت‌بدنی و نتایج مخاطبان بود. با توجه به اهمیت ورزش و تربیت‌بدنی در مدارس و اهمیت المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای در راستای تحقق اهداف نظام آموزشی چون تربیت نسلی شاداب و بانشاط در کنار فراگیری علوم، اجرای هر چه بهتر این طرح در مدارس ضروری به نظر می‌رسد که البته جهت بهبود هر چه بیشتر این طرح نیاز به ارزیابی مداوم جهت شناسایی مشکلات و انحرافات و در ادامه اصلاح فرآیندها است. این پژوهش شاخص‌های موردنیاز را در اختیار مسئولان قرار می‌دهد تا بستری برای ارزیابی المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای ایجاد نمایند و المپیاد را در ابعاد گوناگون ارتقاء دهند.

کلیدواژه‌ها: ارزیابی، برون‌داد، درونداد، رویدادهای ورزشی مدارس، زمینه، فرآیند

استناد به این مقاله: زهره‌وندیان، کریم، و غفاری، ایمان. (۱۴۰۴). شناسایی شاخص‌های ارزشیابی طرح المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای بر اساس مدل سیپ. فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی، ۱۶(۶۰)، ۱۴۱-۱۰۹.
<https://doi.org/10.22054/jem.2025.79434.3536>

مقدمه

وزارت آموزش و پرورش در مسیر پرشتاب تحول بنیادین نظام تعلیم و تربیت، تربیت‌بدنی ورزش را به‌عنوان یک ضرورت تلقی نموده و در این مسیر سعی می‌نماید دانش‌آموزان را به قله‌های رفیع سلامت جسمی و روانی سوق دهد (بهرامی‌نیا، ۱۳۹۴). یکی از اهداف آموزش و پرورش کشور، تربیت نسلی شاداب و بانشاط است که بتواند در کنار یادگیری علوم مختلف از سلامت و تندرستی و تحرک برخوردار باشند؛ بنابراین آموزش و پرورش باید در کنار توجه به ارتقای سطح علمی به بحث سلامت ورزش دانش‌آموزی توجه بیشتری داشته باشد زیرا دانش‌آموزی می‌تواند به‌مراتب علمی برسد که دارای بدنی سالم بوده و این مهم از مسیر توجه به مقوله ورزش به دست می‌آید (ساعتچیان و همکاران، ۱۳۹۸). مدارس به‌عنوان اصلی‌ترین پایگاه تعلیم و تربیت هستند که این وظیفه خطیر را در قالب فعالیت‌های درس تربیت‌بدنی و همچنین رویدادهای ورزشی بر عهده دارند. در تأیید این موضوع باید یادآور شد که در اسناد بالادستی وزارت آموزش و پرورش نظیر سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و همچنین در برنامه درس ملی، در کنار تعلیم و تربیت دینی، اجتماعی، عاطفی و عقلانی تربیت‌بدنی و ورزش موردتوجه قرار گرفته است (قاسمی روشناوند و همکاران، ۱۴۰۲). از سویی دیگر، یکی از جاذبه‌های درس تربیت‌بدنی در مدارس برگزاری مسابقات ورزشی و رقابتی در سطح مدارس، مناطق و استانی و کشوری است. مشارکت در رویدادهای ورزشی مدارس به دلیل دانش‌آموزان در سن یادگیری رفتار ورزشی هستند و همچنین باعث افزایش آگاهی مشارکت ورزشی در آنها و همچنین ایجاد الگوی مشارکت ورزشی در طول زندگی آنها می‌شود بسیار مهم هستند (Aizawa et al., 2023 و 2025 Ramer et al.). در این راستا و در راستای غنا بخشیدن به ورزش مدارس، معاونت تربیت‌بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش جهت عملیاتی نمودن سند تحول بنیادین نظام آموزش و پرورش و تمرکز بر ساحت‌های یادگیری زیستی و بدنی و همچنین اخلاقی و اجتماعی دانش‌آموزان و با عنایت به ضرورت تحقق عدالت آموزشی و پرورشی و براساس راهکارهای موجود در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مانند ۲-۲، ۱۳-۱۴، ۱-۱۶، اقدام به برگزاری المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای نموده است و این مهم با استفاده از ظرفیت عظیم مدارس به‌عنوان اصلی‌ترین و تأثیرگذارترین کانون حضور دانش‌آموزان و همچنین

مشارکت همه‌جانبه مدیران، معلمان، دانش‌آموزان، اولیاء و سایر سازمان‌های مرتبط، حرکتی گسترده را در سطح کشور آغاز نموده است (وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۹۷).

مسابقات ورزشی متمرکز چند رشته‌ای تحت عنوان المپیاد ورزشی دانش‌آموزی درون مدرسه‌ای از سال ۱۳۹۳ بین دانش‌آموزان هر مدرسه برگزار شد. از آنجاکه در آغاز اجرای هر طرح مسائل و مشکلات زیادی به چشم می‌خورد که در بعضی از موارد اهداف تعیین شده در طرح را در پی ندارد، گاهی حتی تعارضات و تناقضاتی هم در آن به چشم می‌خورد که موجب استحاله طرح می‌شود (حبیب نیارمی و همکاران، ۱۳۹۵). لذا، آموزش و پرورش باید طرح‌های ورزشی خود (به‌طور عام) و المپیادهای ورزشی درون مدرسه‌ای (به‌طور خاص) را طوری برنامه‌ریزی کند که حداکثر مؤلفه‌های مؤثر در سلامت جسمی و روحی دانش‌آموزان در برگیرد. با در نظر گرفتن پیامدهای مشارکت ورزشی (Ramer et al., 2025) در برنامه‌های ورزشی نظیر المپیاد ورزشی نظیر شادی و نشاط، مسئولیت‌پذیری، اعتماد به نفس، مشارکت همه‌جانبه، تقویت هویت اسلامی و ... (موغلی، ۱۳۹۸، Hills et al., 2015، ساعتچیان و همکاران، ۱۳۹۸؛ Gil-Madrona et al., 2020 و Bilgin et al., 2020) می‌توان بیان کرد که المپیاد ورزشی فرصتی است تا دانش‌آموزان توانایی‌ها و قابلیت‌های بالقوه خود را در این راستا بروز و عملکرد خود را بهبود دهند. با توجه به هزینه‌های جاری طرح ملی در مدارس و اینکه برنامه‌های تربیت بدنی سهم عظیمی در سلامتی و تندرستی نسل جوان در مدارس را دارد، دانستن مشکلات و معضلات طرح ملی ورزش در مدارس می‌تواند به استفاده هرچه بیشتر و ارتقای کیفیت این طرح کمک کند. از سویی دیگر حوزه ارزشیابی، سنجش و اندازه‌گیری آموزشی یکی از ارکان اصلی و مهم برنامه‌های درسی در سطوح کلان است که ممکن است در تدوین برنامه‌های درسی به آن کمتر توجه شود (بابایی و همکاران، ۱۴۰۳). به همین دلیل ارزشیابی المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای می‌تواند به بهبود کیفیت این طرح کمک نماید. این امر مستلزم شناسایی مؤلفه‌های مورد نیاز برای ارزشیابی این طرح است. تردیدی نیست المپیاد درون مدرسه‌ای در کنار دیگر فعالیت‌های ورزشی جایگاه ویژه و سهم قابل توجهی در مسیر تعالی و پیشرفت ورزش و نشاط اجتماعی کشور دارد. حضور دانش‌آموزان جوان، فعال و پرانرژی که تشنه فعالیت و حرکت‌اند، از ویژگی‌های مهم ورزش در مدارس است. وجود سرمایه‌ها و منابع انسانی جوان و پرانرژی، اماکن و تجهیزات ورزشی مناسب و صرف هزینه‌های مالی و زمانی فراوان در ورزش مدارس

و المپیاد، ضرورت ارزیابی ورزش مدارس و طرح‌های ورزشی فوق‌برنامه در مدرسه ازجمله المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای را غیرقابل‌اجتناب کرده است تا از این طریق بتوان در جهت کشف مشکلات و موانع و همچنین بهبود ورزش مدارس و المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای برای سال‌های آینده گام‌های مؤثری برداشت. در این رابطه Wang (2025) بیان کرد که برای تقویت سلامت ورزشی نوجوانان در مدارس باید سیستم نظارت، کنترل، ارزیابی و اجرای دقیق و فراگیر برنامه‌های ورزشی مدارس را ارتقاء داد. با عنایت به اهمیت موارد مذکور بخصوص اهمیت بهبود و توسعه فعالیت‌ها و طرح‌های ورزشی در مدارس، ارزیابی مبحث مهمی در راستای بهبود هر برنامه ضروری به حساب می‌آید.

هدف اصلی ارزیابی یک برنامه، هدایت و تقویت برنامه، انتشار گزارش مسئولیت، کمک به عملکرد مؤثرتر و ارائه توصیه‌هایی به تصمیم‌گیرندگان و سایر بخش‌های مرتبط در مورد امکان‌سنجی برنامه‌هایی است که در آینده اجرا می‌شوند (Stufflebeam & Zhang, 2017). از سویی دیگر، نتایج ارزشیابی برنامه درسی می‌تواند توسط معلمان، مدیران مدارس و سایر مجریان آموزشی در درک و کمک به رشد دانش‌آموزان، انتخاب مواد آموزشی، انتخاب روش‌ها و وسایل کمک‌آموزشی، روش‌های ارزشیابی و سایر امکانات آموزشی مورد استفاده قرار گیرد (Fedorchenko & Zimba, 2003). در همین راستا برای تحقق این مهم مدل‌های گوناگون ارزشیابی عملکرد و اثربخشی برنامه‌ها توسط صاحب‌نظران مطرح شده است که می‌توان به مدل Thomas and Voltus (1990)، مدل Kerk Patrick (1959)، مدل Bowen and Lavender (1992)، مدل ایدنل Nuller (2008)، مدل Spritzer (1995) و درنهایت مدل ارزشیابی سیپ اشاره کرد. مدل ارزشیابی سیپ^۱ شامل مراحل زمینه، درونداد، فرایند و برونداد^۲ است. ارزیابی زمینه به ارزیابی نیازها، فرصت‌ها و امکانات می‌پردازد (Sadeghi-bazargani et al., 2025). درواقع، از طریق نیازسنجی برنامه‌ها، به تشخیص فرصت‌های محیطی استفاده‌نشده در طرح‌ها و تعیین نیازهای برآورده نشده موجود پرداخته و یک زمینه منطقی برای تعیین هدف‌های آن برنامه فراهم می‌نماید (Stufflebeam & Zhang, 2017)، ارزشیابی درونداد شامل شناسایی و ارزیابی پتانسیل‌های موجود، هدایت برنامه‌ها برای دستیابی به اهداف و روش‌های اجرای برنامه‌ها است (Sadeghi-bazargani et al., 2025)، ارزشیابی فرآیند به نظارت، مستندسازی و ارزیابی

1. CIPP evaluation model

2. Context, Input, process, product

فعالیت‌ها، شناسایی یا پیش‌بینی چالش‌های اجرایی در حین اجرای برنامه و میزان مطلوبیت فرآیند اجرایی است (Sadeghi-bazargani et al., 2025). درواقع این مرحله به ارزشیابی نحوه اجرای برنامه در عمل می‌پردازد و مهم‌ترین ابزار بهبود و اصلاح عملکرد است (Tseng et al., 2010) و در ارزشیابی نتایج یا برونداد، نتایج حاصل از اجرای برنامه موردسنجش قرار می‌گیرد و هدف آن کمک به بهبود و توسعه پیامدهای مطلوب برنامه است (Stufflebeam & Zhang, 2017). در استفاده از مدل سیپ در ارزیابی برنامه‌های ورزشی، Pramono و همکاران (2021) از مدل سیپ برای ارزیابی رویداد ورزشی نارادا در مدارس استفاده کرد و ابعاد زمینه، درونداد، فرآیند و محصول را در این برنامه ورزشی در سطح مدارس را مشخص نمود (Pramono et al., 2021). Setyadi و همکاران (2021) از این مدل برای ارزیابی برنامه‌های تربیت‌بدنی مدارس در نیجریه استفاده نمودند. همچنین maulana (2024) در ارزشیابی برنامه‌های آموزش تربیت‌بدنی KTSP در هند از این مدل استفاده کرد (maulana, 2024). البته در ایران نیز در سند ملی برنامه درسی توجه نسبی اما نامتوازن به ارزشیابی درس تربیت‌بدنی صورت گرفته است (ارشاد و همکاران، ۱۴۰۱)؛ بنابراین، ارزیابی/ارزشیابی ابعاد مدل سیپ در المپیاد درون مدرسه‌ای شامل زمینه‌های موردنیاز برای طرح، دروندادها و منابع ورودی، فرآیند اجرا و نتایج حاصل کمک شایانی به برطرف کردن نواقص و کمبودها در همه زمینه‌های المپیاد می‌کند. بررسی و آگاهی از نتایج و بازده طرح المپیاد درون مدرسه‌ای، لازمه ادامه و توسعه فرآیند این طرح است و با این کار است که حلقه‌های گمشده در اثربخش‌تر کردن برنامه تکمیل می‌شود. اکثر مطالعات و بررسی‌های انجام‌شده به‌ضرورت و اجرای فعالیت‌های فوق‌برنامه تربیت‌بدنی و ورزش در مدارس اشاره دارند و نتایج مثبت آن، تقویت‌کننده و رشد‌دهنده دانش‌آموزان و به طبع آن جامعه هست. همان‌طور که قبلاً به اهمیت ارزیابی ازیک‌طرف و اهمیت مسابقات و رویدادهای ورزشی در راستای اهداف ورزش تربیتی اشاره شد، این تحقیق به دنبال شناسایی ابعاد مدل سیپ برای ارزیابی المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای است.

پیشینه پژوهش

پژوهش‌های بسیاری در ارتباط با رویدادهای ورزشی و اثرات ورزش در دوران تحصیل انجام شده است. برنامه‌های ورزشی و تربیت‌بدنی و اثرات آن‌ها بر متغیرهای مختلف در

مدارس به شیوه‌های مختلف نظیر مطالعات اکبری و همکاران (۱۳۹۹) روی آموزش تربیت‌بدنی در مدارس، کمالوند و افشاری (۱۴۰۰) روی جذب دانش‌آموزان به ورزش، Ardoy و همکاران (2014) و Hills و همکاران (2015) روی اثرات فعالیت‌های ورزشی در مدارس، نادری و همکاران (۱۳۹۹) و Husain و همکاران (2015) روی اثربخشی تدریس، Van Boekel و همکاران (2016) روی اثر ورزش بر عملکرد تحصیلی و اجتماعی، Gil-Madrona و همکاران (2020) روی اثر ورزش بر فعالیت‌های عاطفی و شناختی، Bilgin و همکاران (2020) روی اثر ورزش بر فعالیت‌های فردی، Battista و همکاران (2021) روی اثر فعالیت‌های ورزشی مدارس بر ورزش در دوران بعدی زندگی، Zalech (2021) روی اثر معلمان بر رفتار ورزشی دانش‌آموزان موردتحقیق و تأیید قرار گرفته است. در ارتباط با رویدادهای ورزشی و تلاش بر بهبودی آن‌ها و بهره‌گیری بهتر از اثرات آن‌ها نیز مطالعات اندکی صورت گرفته است که می‌توان به نمونه‌هایی اشاره کرد. در این راستا حبیب نیارمی (۱۳۹۵) در پژوهش خود بیان می‌کند شناسایی ابعاد برنامه‌های ورزشی نظیر المپیادهای ورزشی درون مدرسه‌ای و همچنین مشکلات و مزایای این طرح موجب اثرگذاری بهتر آن و همچنین کاهش اتلاف هزینه‌ها می‌گردد. ساعتچیان و همکاران (۱۳۹۸) لازمه تدوین یک برنامه‌ریزی راهبردی برای برگزاری المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای را آگاهی کامل از عوامل تأثیرگذار بر موفقیت المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای و در نظر گرفتن اولویت و مؤلفه‌های مؤثر بر موفقیت آن می‌دانند. همچنین بیان کردند که شناسایی مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر المپیادهای ورزشی سبب ظرفیت شناسی و بهره‌مندی حداکثری از ظرفیت‌های درونی و بیرونی آموزش و پرورش برای برگزاری المپیاد می‌گردد. اکبری و همکاران (۱۳۹۹) بیان کردند با توجه به اهمیت آموزش باکیفیت ورزش برای کل نظام آموزشی به تحول روش‌شناختی در آموزش و ارزشیابی تربیت‌بدنی نیازمند هستیم تا از این طریق گامی مؤثر در رشد و پیشرفت دانش‌آموزان برداریم. موغلی (۱۳۹۸) نیز بیان داشت که المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای باعث شکوفایی دانش‌آموزان می‌گردد. حلاجی و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی بیان نمودند که المپیادهای درون مدرسه‌ای موجب ترویج فرهنگ داوطلبی بین دانش‌آموزان می‌گردد. همچنین حلاجی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی دیگر بیان کردند شرکت در المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای موجب انگیزش پیشرفت در دانش‌آموزان می‌شود. Pramono و همکاران (2021) با استفاده از مدل سیپ شاخص‌های ارزیابی

برنامه‌های ورزشی در مدارس را تعیین کردند ایشان بیان کردند ارزیابی زمینه شامل تدوین چشم‌انداز و مأموریت برنامه، پیش‌بینی‌های اهداف بلندمدت برنامه؛ ارزیابی ورودی شامل تهیه دستورالعمل‌های اجرایی حاوی رویه عملیاتی استاندارد؛ ارزیابی فرآیند شامل ثبت فرآیند حل مسئله به عنوان مرجع ارزیابی برای همه طرف‌ها؛ و ارزیابی‌های محصول شامل اجرا و ارزیابی روند اجرا است. Setyadi و همکاران (2021) از مدل سیپ برای ارزیابی برنامه‌های تربیت بدنی مدارس در نیجریه استفاده نمودند. ایشان زمینه را برنامه‌های آموزشی، ورودی را معلمان و دانش‌آموزان، فرآیند نیز اجرای برنامه و همچنین خروجی هم نتایج سلامت و ورزش دانش‌آموزان دانست. Maulana (2024) از مدل سیپ برای ارزیابی برنامه‌های تربیت بدنی در مدارس در هند استفاده کرد و ابعاد مدل را برای ارزیابی برنامه به روش کیفی تعیین نمود. Risman و همکاران (2023) برای ارزیابی برنامه‌های تربیت بدنی و فعالیت‌های آبی در دبیرستان از مدل سیپ استفاده نمود و بیان نمود که مواد آموزشی به عنوان زمینه، معلمان، دانش‌آموزان و زیرساخت‌ها به عنوان ورودی، اجرای برنامه به عنوان فرآیند و یادگیری و سلامت به عنوان خروجی باید ارزیابی شود.

همان‌طور که ذکر شد در تحقیقات قبلی بر اهمیت رویدادهای ورزشی در مدارس و همچنین نتایج و اثرات آن در ابعاد مختلف در داش‌آموزان (حسمی، روانی و تحصیلی) تأکید شده است و نقش ابعاد فعالیت‌های ورزشی مانند معلمان و مدارس و مدیران در پیشبرد اهداف ورزش مدارس بررسی شده است. از سویی دیگر در تحقیقاتی بر بهبود و راهبردهای اثربخشی رویدادهای ورزشی اشاره گردیده است که ارزیابی و ارزشیابی این رویدادها به‌طور عام و المپیاد ورزشی به‌طور خاص چگونه می‌تواند اثربخشی و بهبود این رویدادها را توسعه دهد؛ اما یک تحقیق جامع با ابعاد همه‌جانبه در این زمینه در کشور انجام نشده است که بتواند ابعادی برای ارزشیابی کامل این رویدادها بخصوص المپیادهای ورزشی با آن اهمیت را شناسایی کند. در این تحقیق محققان به دنبال شناسایی ابعاد ارزشیابی المپیاد ورزشی در مدارس از تمام ابعاد در قالب یک مدل معتبر مانند سیپ هستند.

روش

تحقیق حاضر به‌صورت کیفی و با استفاده از مصاحبه‌های عمیق با خبرگان امر انجام شده است که برای تحلیل مصاحبه‌ها از نظریه داده بنیاد بهره گرفته شد. محیط پژوهش شامل

نخبگان و مجربان برنامه المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای (معلمان شاخص، مدیران و مسئولین استانی تربیت‌بدنی آموزش و پرورش) بود که مشارکت‌کنندگان در تحقیق برای انجام مصاحبه‌های عمیق به صورت هدفمند^۱ و روش گلوله برفی^۲ انتخاب شدند؛ به این صورت که یک گروه اولیه جهت مصاحبه انتخاب و سپس افراد بعدی جهت مصاحبه توسط همین گروه معرفی شدند و این کار تا زمانی ادامه یافت که پژوهش به اشباع نظری رسید و داده جدیدی به داده‌ها اضافه نشد. در کل با ۲۴ نفر مصاحبه صورت گرفت. به این صورت که ابتدا یک گروه کانونی متشکل از سرگروه‌های آموزشی و مدعوین به تعداد ۱۰ نفر در یک جلسه شرکت کردند و نظرات آن‌ها ثبت شد و سپس با ۱۴ نفر به صورت انفرادی مصاحبه گردید. در انتخاب مشارکت‌کنندگان جهت جمع‌آوری داده‌ها سعی بر آن بود که هم از افراد دارای تحصیلات دانشگاهی و هم از افراد دارای تجربه عملیاتی در این زمینه استفاده گردد.

در این تحقیق ابتدا کلیه اسناد سازمانی مرتبط نظیر سند المپیاد ورزشی وزارتی، دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها موردبررسی قرار گرفتند و سپس به جمع‌آوری نظرات مشارکت‌کنندگان پرداخته شد. ابتدا یک راهنمای مصاحبه شامل عنوان و اهداف پژوهش در اختیار مشارکت‌کنندگان گذاشته شد و سپس زمان و مکان مصاحبه هماهنگ شد. در مصاحبه‌های اول سؤالاتی مانند اهداف المپیادهای ورزشی چیست؟ شاخص‌های ارزیابی المپیاد چیست؟ و ...- پرسیده شد. در طول مصاحبه‌های بعدی جزئیات بیشتری با مشارکت‌کنندگان به صورت تعاملی بحث و مورد پرسش و پاسخ قرار گرفت. مصاحبه‌ها با استفاده از موبایل و ضبط صوت به صورت صدا ضبط شد و در حین مصاحبه‌ها یادداشت‌برداری نیز صورت گرفت. پس از انجام هر مصاحبه، مصاحبه به صورت متن روی کاغذ پیاده شد و استخراج کدهای متنی با استفاده از تئوری زمینه‌ای صورت گرفت. در این نظریه روش‌های متفاوتی برای کدگذاری وجود دارد که محقق در این پژوهش از کدگذاری باز، محوری و انتخابی استفاده نموده است.

ممیزی پژوهش با چهار عامل اعتمادپذیری (حضور ۱۵ ماهه محقق در میدان تحقیق)، انتقال‌پذیری (استخراج و تحلیل حداکثری و غیرتکراری داده‌ها)، تأییدپذیری (مشخص بودن فرآیند پژوهش برای سایرین) و اتکاپذیری (با استفاده از فرمول اسکات و کدگذاری مجدد توسط کدگذار دیگر) به صورت جدول ۱ به دست آمد.

1. Purposive
2. Snow ball

$$100\% = \frac{\text{تعداد توافقات}^*}{\text{تعداد کل کدها}} \times \text{درصد توافق درون موضوعی}$$

جدول ۱. میزان درصد پایایی از طریق روش کدگذاری مجدد

ردیف	عنوان مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	پایایی
۱	مشارکت‌کننده ۱	۶۷	۲۸	۱۱	۸۳٪
۲	مشارکت‌کننده ۴	۵۴	۲۳	۸	۸۵٪
۳	مشارکت‌کننده ۷	۴۸	۲۱	۶	۸۷٪
	کل	۱۶۹	۷۲	۲۵	۸۵٪

یافته‌ها

تعداد مصاحبه‌شوندگان ۲۴ نفر بودند که از این تعداد ۶ نفر زن و ۱۸ نفر مرد بودند. تعداد ۸ نفر معلم، ۸ نفر معلم و سرگروه آموزشی، ۲ نفر از اساتید دانشگاه و ۶ نفر از کارکنان اداری بودند. تعداد ۵ نفر دکتری، ۳ نفر لیسانس و ۱۶ نفر فوق‌لیسانس بودند. بعد از کدگذاری داده‌ها تعداد ۲۲۴ کدباز منحصر به فرد به دست آمد. نمونه‌ای از استخراج کدهای اولیه از مصاحبه در جدول ۲ آورده شده است. در مرحله بعد کدهای باز به ۶۸ کد اولیه و سپس مطابق جدول ۳ کدهای اولیه به ۱۴ کد محوری تبدیل شدند.

جدول ۲. نحوه کدگذاری باز و اولیه از متن مصاحبه‌ها

ردیف	متن مصاحبه	کد اولیه
۱	برای هر برنامه‌ای چه ورزشی و چه غیرورزشی باید از قبل پیش‌بینی‌ها و برنامه‌ها هم در بلندمدت و هم در کوتاه‌مدت مشخص شوند تا کار به سرانجام بکشد. در مسابقاتی مانند المپیاد هم همین است.	برنامه‌ریزی بلندمدت و کوتاه‌مدت برای برگزاری المپیاد
۲	درواقع باید اهداف مشخص شود و انتظارات و توقعاتی که دانش‌آموزان و والدین آن‌ها از ورزش مدارس دارند شناسایی شود. چه اهدافی از برگزاری المپیاد وجود دارد.	تعیین اهداف، انتظارات و دستورالعمل‌ها در المپیاد درون مدرسه‌ای
۳	معلمان و مدارس و مدیران چقدر برای برگزاری رویدادها و المپیادها علاقه‌مند هستند. آیا انگیزه برای برگزاری وجود دارد.	علاقه‌مندی برگزارکنندگان نسبت به برنامه المپیاد
۴	از سویی دیگر آیا خانواده‌ها برای مشارکت در این المپیادها رغبت دارند و خود دانش‌آموزان علاقه‌مند هستند.	میل و رغبت داوطلبانه دانش‌آموزان والدین برای حضور در المپیاد

ردیف	متن مصاحبه	کد اولیه
	جون بعضی والدین این رویدادها را مانع دروس دیگر می‌دانند. به هر حال والدین و دانش‌آموزان طبق اهداف سند باید برای کمک در این المپیاد داوطلب شوند.	
۵	مدیران مدارس هم نقش مهمی دارند چراکه تصمیم‌های مدارس با مسئولیت آن‌ها گرفته خواهد شد. آیا برای برگزاری اثربخش به خصوص در اجرا همه تلاش خود را انجام می‌دهند تا یک برنامه ورزشی به اهداف خود برسد. مثل المپیاد	مطلوبیت نقش و عملکرد مدیران مدارس در اجرای اثربخش المپیاد ورزشی

جدول ۳. کدگذاری باز و محوری مصاحبه‌ها

کدهای اولیه (کدباز)	کدهای محوری
۱ توجه به خط‌مشی‌ها و اهداف نظام آموزشی کشور در المپیاد ورزشی	برنامه‌ریزی، اهداف و انتظارات
۲ برنامه‌ریزی بلندمدت و کوتاه‌مدت برای برگزاری المپیاد	
۳ توجه به اهداف و انتظارات ورزش دانش‌آموزی	
۴ توجه به انتظارات و نیازهای دانش‌آموزان والدین از المپیاد	
۵ تعیین اهداف، انتظارات و دستورالعمل‌ها در المپیاد درون مدرسه‌ای	
۶ تناسب برنامه‌های اعلام‌شده با شرایط موجود در سطوح مختلف	تناسب برنامه‌ها، اهداف و انتظارات المپیاد با نیازهای جامعه و برنامه‌های توسعه ورزش کشور
۷ تناسب برنامه‌ها، اهداف و انتظارات المپیاد با نیازهای جامعه و برنامه‌های توسعه ورزش کشور	
۸ تناسب برنامه‌ها، اهداف و انتظارات المپیاد با نیازهای ورزش دانش‌آموزی	
۹ تناسب برنامه‌ها، اهداف و انتظارات المپیاد با دانش روز دنیای ورزش	
۱۰ تناسب برنامه‌ها، اهداف و انتظارات با دانش تخصصی و مهارت برگزارکنندگان	
۱۱ تناسب برنامه‌ها، اهداف و انتظارات المپیاد با نیازها و توانایی دانش‌آموزان	شفافیت اهداف و دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها
۱۲ تناسب برنامه‌ها، اهداف و دستورالعمل‌ها با واقعیت‌های موجود در هر بخش	
۱۳ تناسب برنامه‌ها، اهداف و انتظارات با شرایط و امکانات مدارس	
۱۴ شفافیت اهداف و انتظارات برای معلمان، مدیران، معاونان و دانش‌آموزان	
۱۵ تشریح اهداف و راهکارهای دستیابی به آن‌ها در قالب آیین‌نامه‌ها برای برگزارکنندگان	
۱۶ شفافیت آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها در بخش‌های مختلف	علاقه‌مندی برگزارکنندگان نسبت به برنامه المپیاد
۱۷ علاقه‌مندی برگزارکنندگان نسبت به برنامه المپیاد	
۱۸ تناسب دانش تخصصی برگزارکنندگان المپیاد با دانش روز	
۱۹ میزان مهارت برگزارکنندگان در زمینه ورزش و رویدادها	
۲۰ تلاش برگزارکنندگان در ارتقای شغلی و مرتبه علمی	

کدهای اولیه (کدباز)	کدهای محوری
۲۱	تلاش و پشتکار برگزارکنندگان برای المپیاد
۲۲	مطلوبیت کیفی نیروی انسانی در برگزاری المپیاد
۲۳	مطلوبیت کمی نیروی انسانی در برگزاری المپیاد
۲۴	مطلوبیت کمی امکانات، تجهیزات و فضاهای آموزشی در برگزاری المپیاد
۲۵	مطلوبیت کیفی امکانات، تجهیزات و فضاهای آموزشی در برگزاری المپیاد
۲۶	کفایت اعتباری و مالی در برگزاری المپیاد
۲۷	تناسب اعتبارات مالی با میزان فعالیت‌های المپیاد
۲۸	برخورداری گروه‌های مختلف دانش‌آموزان از فرصت‌های آموزشی یکسان
۲۹	راه‌اندازی نهضت داوطلبی در برگزاری المپیاد
۳۰	اعتماد دانش‌آموزان به معلمان ورزش
۳۱	میل و رغبت داوطلبانه دانش‌آموزان والدین برای حضور در المپیاد
۳۲	وجود محیطی شاد، رقابتی و فعال در فضای مدارس
۳۳	توجه برگزارکنندگان به ارتقای سطح دانش و مهارت خود
۳۴	تلاش مسئولین جهت ایجاد کارگاه آموزشی برای برگزارکنندگان المپیاد
۳۵	تلاش برگزارکنندگان برای ایجاد همخوانی میان هدف‌ها، محتوای دوره و روش تدریس و اجرای برنامه المپیاد
۳۶	استفاده برگزارکنندگان از مطالب و کتاب‌های علمی به‌روز و متناسب با سرفصل‌های اجرایی المپیاد ورزشی
۳۷	تلاش برگزارکنندگان برای گزینش محتوای آموزشی متناسب با زندگی واقعی و آینده ورزشی دانش‌آموزان
۳۸	تلاش برگزارکنندگان جهت استفاده از فناوری‌های نوین
۳۹	تلاش برگزارکنندگان برای آشنایی دانش‌آموزان با قلمرو علمی و عملی المپیاد ورزشی
۴۰	تلاش برگزارکنندگان برای آماده‌سازی عاطفی و روانی قبل از برگزاری المپیاد ورزشی
۴۱	ایجاد سازوکار قدرت تفکر، تحلیل، پیشنهادها و انتقادات در دانش‌آموزان والدین
۴۲	تلاش برای ترغیب دانش‌آموزان والدین در فرآیندهای اجرایی المپیاد ورزشی
۴۳	استفاده از روش‌های ارزشیابی از فعالیت‌های برگزارکنندگان
۴۴	مطلوبیت نقش و عملکرد مدیران مدارس در اجرای اثربخش المپیاد ورزشی
۴۵	مطلوبیت نقش مدیران در نظارت بر اجرای المپیاد ورزشی
۴۶	استفاده از آیین‌نامه‌ها و ضوابط اجرایی مربوط به المپیاد
۴۷	توجه به سلامت و تندرستی دانش‌آموزان
۴۸	اجرای دقیق متناسب با آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها

کدهای اولیه (کدباز)	کدهای محوری
۴۹	اجرای دقیق متناسب با قوانین و مقررات هر رشته ورزشی
۵۰	توجه به اهداف المپیاد در حین اجرا
۵۱	اجرای داوطلبانه و مشارکتی دانش‌آموزان والدین
۵۲	میزان افزایش خلاقیت برگزارکنندگان در حین و بعد از برگزاری المپیاد ورزشی
۵۳	توانایی علمی و عملی برگزارکنندگان از اجرای برنامه المپیاد
۵۴	رضایت برگزارکنندگان از المپیاد و فرآیندهای تشویقی در اجرای آن
۵۵	رضایت مسئولین از عملکرد برگزارکنندگان برنامه المپیاد
۵۶	میزان مفید بودن المپیاد برای اهداف نظام آموزش و پرورش در حوزه تربیت‌بدنی و پرورشی
۵۷	میزان تسهیل بخشی فرآیند آموزش و هدایت دانش‌آموزان از طریق المپیاد ورزشی
۵۸	شناسایی استعدادهای ورزشی در برنامه المپیاد
۵۹	توسعه و ارتقای آمادگی جسمانی دانش‌آموزان
۶۰	توسعه و ارتقای مهارت‌های ورزشی دانش‌آموزان
۶۱	کمک به انس گرفتن دانش‌آموزان با ورزش همگانی
۶۲	فعال نمودن مدارس خارج از ساعات مدارس
۶۳	میزان رضایت ذی‌نفعان از برنامه المپیاد
۶۴	تأثیر اجرای برنامه المپیاد در ایجاد و تقویت مهارت‌های نوآوری در دانش‌آموزان
۶۵	تأثیر اجرای برنامه المپیاد در ایجاد حس اعتمادیه‌نفس در دانش‌آموزان
۶۶	ترویج اصول جوانمردانه، پهلوانی و اخلاق‌مداری
۶۷	ترویج مشارکت‌جویی و مسئولیت‌پذیری
۶۸	ایجاد کار تیمی و توسعه مهارت‌های ارتباطی

در نهایت کدهای محوری در ۴ دسته ابعاد مدل سیپ مطابق جدول ۴ قرار گرفتند.

جدول ۴. نتایج دسته‌بندی مقولات در قالب ابعاد مدل سیپ

کد محوری	کد انتخابی (ابعاد مدل سیپ)
برنامه‌ریزی اهداف و انتظارات	
تناسب برنامه‌ها، اهداف و انتظارات با شرایط	زمینه و بستر
شفافیت اهداف و دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها	
منابع انسانی	
منابع مالی و فیزیکی	درونداد
عوامل مخاطبان	

کد محوری	کد انتخابی (ابعاد مدل سیپ)
آماده‌سازی مجریان	فرآیند
آماده‌سازی مخاطبان	
پشتیبانی	
اجرا	
نتایج برگزارکنندگان	نتایج
دستیابی به اهداف تربیت‌بدنی	
نتایج مخاطبان	

همان‌طور که در جدول ۴ مشخص است ابعاد مدل سیپ در مبحث زمینه و بستر شامل اهداف و انتظارات، در بعد درونداد شامل منابع در دسترس، در بعد فرآیند آماده‌سازی، پشتیبانی و اجرا و در بعد نتایج شامل نتایج مخاطبان، برگزارکنندگان و اهداف تربیت‌بدنی است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف تحقیق حاضر شناسایی شاخص‌های ارزشیابی طرح المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای بر اساس مدل سیپ است. مدل سیپ در چهار مرحله زمینه، درونداد، فرآیند و برونداد تعریف شده است. در بعد زمینه به سنجش نیازها و مسائل موجود، انتظارات، فرصت‌ها و امکاناتی پرداخته می‌شود که برای اجرای برنامه المپیاد ضروری به نظر می‌رسند و از طریق این ارزیابی می‌توان به بررسی مطلوبیت اهداف از قبل تعیین‌شده پرداخت. ارزشیابی زمینه و محتوی برنامه المپیاد ورزشی درون مدرسه توسط اهداف و انتظاراتی که از برنامه وجود دارد و همچنین تناسب این انتظارات و اهداف با شرایط موجود در مدارس و شفافیت اهداف و دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها برای برگزارکنندگان و برنامه‌ریزی‌های کوتاه و بلندمدت در سطوح مختلف ستادی و عملیاتی انجام گردید. در صفحه ۲ دستورالعملی که از معاونت تربیت‌بدنی و سلامت وزارت علوم برای استان‌ها ارسال گردیده اهداف به‌صورت کلی بیان گردیده است که طبق مبانی مدیریتی ادارات استانی به‌عنوان مدیران میانی باید اهداف سطوح بالاتر را برای سطوح عملیاتی ملموس‌تر نمایند. در تائید این امر یکی از مشارکت‌کنندگان در این زمینه بیان داشت: «اولین بخش برای برگزاری المپیاد تعیین اهداف و انتظاراتی است که از این برنامه وجود دارد تا بتوان موارد دیگر را طبق این اهداف و برنامه‌ریزی‌ها به انجام

رساند و نکته بعدی این است که این اهداف برای شرایط و مدارس مختلف با توجه به امکانات تشریح گردد». یا در همین رابطه مشارکت‌کننده دیگری بیان داشت: «مسئولان باید ببینند چه انتظاراتی از یک برنامه ورزشی دارند و سپس شرایط را در نظر بگیرند و انتظارات را متناسب با آن شرایط برای بخش‌های مختلف تعریف کنند. دستورالعمل و آیین‌نامه متناسب با امکانات و شرایط تدوین نمایند».

قابل ذکر است که تقریباً همه مشارکت‌کنندگان به اتفاق تشریح دستورالعمل‌ها و اهداف و انتظاراتی که از برگزاری المپیاد وجود دارد را ضروری دانستند و یکی از امور مهمی که جهت ارزیابی المپیاد پیشنهاد می‌دادند تشریح همین اهداف و انتظارات برای بخش‌های مختلف بود؛ بنابراین برنامه‌ریزی اهداف و انتظارات لازم است اما کافی نیست بلکه این اهداف و انتظارات باید شفاف و مشروح باشند. به‌طور مثال در مورد یکی از اهداف مانند ارتقاء آمادگی جسمانی مشارکت‌کننده‌ای بیان داشت که «برای این هدف شاخص و معیاری مشخص تعریف گردد و هر معلمی طبق مهارت و برداشت خود عمل نکند و در سند المپیاد نیز هدف بهبود آمادگی جسمانی اصلاً قابل سنجش نیست و مبهم و کلی هست».

بنابراین ابتدا باید برنامه‌ریزی اهداف و انتظارات به‌عنوان زمینه انجام المپیاد مشخص گردد و سپس با توجه به شرایط مختلف مدارس تناسب بین شرایط و این اهداف برقرار گردد و بعد به‌وضوح این اهداف و انتظارات در قالب آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها تشریح و در اختیار برگزارکنندگان قرار گیرند. در همین رابطه حبیب نیارمی و همکاران (۱۳۹۵) نیز یکی از مشکلات المپیادهای ورزشی مدارس در استان مازندران را عدم برنامه‌ریزی صحیح در تمام سطوح از وزارت تا مدارس و همچنین ناآگاهی معلمان از اهداف و عدم شفافیت اهداف بیان کردند. بهرامی و همکاران (۱۳۹۸) بیان کردند شفافیت اهداف و برنامه‌های تربیت‌بدنی و عدم تقسیم‌بندی اهداف در سطوح مختلف از عارضه‌های ورزش مدارس در مناطق محروم است. همچنین، رضوی و همکاران (۱۳۹۰) آگاهی معلمان از اهداف و شفافیت آن را از عوامل اثرگذار بر اجرای برنامه‌های ورزشی دانستند. Pramono و همکاران (2021) نیز در این رابطه بیان کردند داشتن دستورالعمل‌های کاملاً مشخص و اجرایی از ملزومات برنامه‌های ورزشی در مدارس است؛ بنابراین در بخش زمینه که دربرگیرنده اهداف و انتظارات از المپیاد است باید شفافیت و تشریح بیشتری توسط متولیان برای برگزارکنندگان صورت بگیرد تا بتوان به بهبود بعد زمینه المپیاد کمک نمود.

در بعد درونداد باید اذعان داشت در الگوی سیپ، درونداد مکملی برای زمینه و بسترهای لازم جهت انجام برنامه است که اجرای فرآیند و سازوکارهای فرآیند را تسهیل می‌نماید. با توجه به نتایج بررسی منابع نوشتاری و مصاحبه فاز اول با نخبگان درونداد برنامه المپیاد درون دانشگاهی به صورت منابع انسانی (شامل علاقه‌مندی، دانش تخصصی، مهارت، تلاش و کمیت و کیفیت نیروی انسانی) منابع فیزیکی و مالی (شامل کمیت و کیفیت امکانات، تجهیزات و فضای آموزشی و همچنین کمیت و کیفیت منابع مالی) و مخاطبان برنامه (شامل علاقه‌مندی، روحیه، تمایل گروه‌های دانش‌آموزان و خانواده آن‌ها) در نظر گرفته شد. منابع انسانی مهم‌ترین دارایی هر سازمان به حساب می‌آیند که موفقیت هر برنامه مرهون تلاش‌های نیروی انسانی است. علاقه و انگیزه، دانش و مهارت در زمینه تخصصی و تعداد نیروی انسانی مورد نیاز هر برنامه و همچنین کیفیت نیروی انسانی موجود نقش تعیین‌کننده‌ای در هر برنامه به طور عام و المپیاد ورزشی به طور خاص دارد. در همین رابطه بیش از نیمی از مشارکت‌کنندگان بیان داشتند «اکثر معلمان تربیت‌بدنی در سال‌های اخیر بسیار مهارتی و متخصص هستند و دارای دانش به روز هستند اما برای برگزاری المپیاد تعداد نیروی انسانی (یک معلم) با توجه به اهداف المپیاد بسیار مهم است»؛ بنابراین نیروی انسانی هم در بعد کیفی و هم در بعد کمی برای برگزاری المپیاد شاخص مهمی به حساب می‌آید. در این رابطه رضوی و همکاران (۱۳۹۰) بیان کردند که تخصص معلمان ورزش یکی از عوامل اثرگذار در کیفی کردن ورزش در مدارس است. البته فقط تخصص ورزشی نباید ملاک باشد و معلمان باید در مهارت‌های اجتماعی، روان‌شناسی، روابط عمومی و... نیز سر رشته داشته باشند. در همین راستا Zalech (2021) نیز مهارت‌های ارتباطی را برای معلمان ورزش بسیار مهم قلمداد کرد. Gil-Madrona و همکاران (2020) نیز نوع رفتار معلمان با دانش‌آموزان را در تمایل آن‌ها به ورزش تعیین‌کننده دانست. بهرامی و همکاران (۱۳۹۸) نیز یکی از عارضه‌های ورزش را عدم وجود انگیزه در معلمان ورزش دانست. به عبارتی اگر معلمان انگیزه لازم و از کار خود رضایت داشته باشند تلاش بیشتری انجام می‌دهند. Romar و همکاران (2016) بیان کردند علاقه و دانش معلم و پشتکار او برای آموزش ورزش بسیار مهم است. در همین رابطه Setyadi و همکاران (2021) معلمان و منابع انسانی را درونداد مدل سیپ در ارزیابی برنامه‌های تربیت‌بدنی نیجریه دانستند. در بخش منابع انسانی Maulana (2024) در هند نیز این نتایج را به دست آوردند.

درونداد بعدی منابع مالی و فیزیکی است که به‌طور مستقیم روی برگزاری المپیاد ورزشی مدارس اثرگذار است. به طبع داشتن بودجه و امکانات مالی در هر زمینه‌ای موجب بهبود کارایی می‌گردد؛ اما باید توجه داشت که از بودجه موجود بهترین استفاده صورت گیرد. آنچه مشارکت‌کنندگان بیان کردند اهمیت بودجه برای برنامه المپیاد آن‌هم در بخش تجهیزات است. البته با توجه به شرایط اقتصادی کشور و تحریم‌های ظالمانه و پیامد آن کاهش بودجه بخش‌های مختلف دولت امری قابل‌انتظار است. دوستی و همکاران (۱۳۹۷) بیان کردند بودجه روی ورزش مدارس و امکانات ورزشی بسیار تأثیرگذار است. رضوی و همکاران (۱۳۹۰) نیز یکی از عوامل اثرگذار روی کیفیت ورزش مدارس را بودجه می‌دانند. Hills و همکاران (2015) یکی از موانع اصلی توسعه فعالیت بدنی در مدارس کشور استرالیا را محدودیت‌های بودجه‌ای می‌دانند. نادری و همکاران (۱۳۹۹) نیز کمبود بودجه را یکی از عوامل اصلی دست نیافتن به اهداف تربیت‌بدنی در مدارس می‌دانند. قنبری و همکاران (۱۳۹۷) نیز یکی از آسیب‌های درس ورزش و تربیت‌بدنی در مدارس را کمبود منابع مالی در طرح‌های ورزشی مدارس نظیر المپیادهای درون مدرسه‌ای دانستند. از نگاهی دیگر همین کمبود بودجه روی دیگر ابعاد برگزاری نظیر جبران خدمات و انگیزه‌های مادی معلمان نیز اثرگذار است.

از نظر تجهیزات و اماکن ورزشی نیز باید اذعان داشت که مدارس متفاوت هستند و بعضاً مدرسی با وضعیت خیلی خوب هم وجود دارد. در تائید همین مسئله شرکت‌کننده‌ای بیان داشت: «در بعضی مدارس که در سطوح بالا قرار دارند امکانات و تجهیزات بسیار بهتر است و کمک‌های والدین و شهریه‌هایی که پرداخت می‌کنند تا حدودی مشکل بودجه المپیاد در این مدارس را حل کرده است که البته تعداد آن‌ها به نسبت کل زیاد نیست». فضای ورزشی و تجهیزات اثر بسیاری بر برگزاری ورزش و برنامه المپیاد در مدارس است که باز خود متأثر از بودجه مالی است. حبیب نیارمی و همکاران (۱۳۹۵) بر اهمیت فضای ورزشی صحه گذاشتند. به‌هرحال یکی از شاخص‌های اساسی در ارزیابی المپیاد مسئله بودجه مالی و تجهیزات و فضای ورزشی است که به عبارتی همه بخش‌ها را به میزان بسیاری تحت تأثیر قرار داده است. در تائید این مطلب نیز تحقیق Wafaa و همکاران (2016)، اکبری و همکاران (۱۳۹۹) و کمالوند و افشاری (۱۴۰۰) نشان داد که منابع مالی و تجهیزاتی یکی از عوامل

تضمین کیفیت آموزش تربیت‌بدنی در مدارس است؛ بنابراین علاوه بر منابع انسانی، منابع مالی و فیزیکی برای برگزاری المپیاد اهمیت ویژه‌ای دارد.

در نهایت درونداد بعدی برنامه المپیاد مخاطبان شامل والدین و دانش‌آموزان هستند که باید فرصت‌های برابر برای مشارکت آن‌ها به گونه‌های مختلف در قالب ورزشکار، داوطلب، داور و نیروی پشتیبان فراهم گردد. علاقه و انگیزه دانش‌آموزان و والدین برای مشارکت در این برنامه باید در این راستا تحریک گردد. به‌طور کلی فضای موجود روانی در فضای ورزشی مدارس نظیر شادابی و نشاط دانش‌آموزان، اعتماد دانش‌آموزان والدین به معلم ورزش، علاقه به فعالیت‌های ورزشی و فعالیت داوطلبانه می‌تواند مسیر المپیاد را روشن نماید. در همین زمینه یکی از مشارکت‌کنندگان بیان داشت: «فضایی که معلمان و دانش‌آموزان در مدرسه به وجود می‌آورند روی مشارکت دانش‌آموزان اثر می‌گذارد. معمولاً دانش‌آموزان با معلمان ورزش بسیار راحت هستند و معلم ورزش را دوست دارند و اگر معلم خودش بخواهد می‌تواند روی مشارکت و علاقه دانش‌آموزان اثرگذار باشد» (Husain, 2015) بیان می‌کند معلم نقش بسزایی در علاقه‌مندی دانش‌آموزان به مشارکت در ورزش دارد. اکبری و همکاران (۱۳۹۹) اعتماد بالای جامعه به معلمان و مدارس کشور را عاملی برای کیفیت درس تربیت‌بدنی در مدارس می‌دانند. نادری و همکاران (۱۳۹۹) بیان داشتند در سال‌های اخیر نگرش خانواده‌ها به ورزش بهبود یافته و معلمان باید با ایجاد ارتباط خوب با خانواده‌ها این آگاهی را افزایش دهند؛ بنابراین نقش معلم ورزش در دیدگاه مخاطبان برای المپیاد ورزشی بسیار مهم است.

بعد فرآیند بر نحوه انجام فعالیت‌ها متمرکز است و با تشخیص چالش‌ها و فرصت‌ها اطلاعات لازم برای تصمیم‌گیری در انتخاب روش‌های اجرا را فراهم می‌کند (هداوند و همکاران، ۱۳۹۳). در این تحقیق با استفاده از روش کیفی مؤلفه‌های فرآیند شامل مؤلفه‌های آماده‌سازی مجریان (تلاش برای ارتقای دانش و مهارت، کارگاه‌های آموزشی، محتوای آموزشی مناسب، استفاده از فناوری‌های نوین و ...)، آمادگی مخاطبان (آشنایی مخاطبان با المپیاد، آماده‌سازی روانی و عاطفی، ایجاد سازوکارهای تفکر و انتقاد و پیشنهاد در دانش‌آموزان و ترغیب آن‌ها به مشارکت)، پشتیبانی (پشتیبانی مدیران و مسئولین از برگزارکنندگان) و اجرا (آیین‌نامه‌ها و ضوابط اجرایی، توجه به سلامت دانش‌آموزان، اجرای دقیق متناسب با قوانین، مشارکت داوطلبانه دانش‌آموزان و اولیاء و اجرا با توجه به اهداف

المپیاد) به دست آمد. در بخش آمادگی مجریان و مخاطبان باید اذعان داشت که قبل از اجرای المپیاد باید نیازهای برگزارکنندگان نظیر مهارت و تخصص موردنیاز برای اجرای المپیاد شناسایی گردد. دانش‌آموزان والدین نسبت به برنامه المپیاد آگاه شوند و توجه کردند. با اهداف المپیاد و ابعاد مختلف آن آشنا شوند. در همین زمینه یکی از مشارکت‌کنندگان بیان داشت: «بسیاری از والدین از ماهیت برنامه مطلع نیستند و هنوز خیلی از آن‌ها المپیاد را مانعی برای درس خواندن بچه‌هایشان می‌دانند که البته این وظیفه معلمان است که آن‌ها را توجه کنند». اکبری و همکاران (۱۳۹۹) برگزاری دوره‌های آموزشی برای مدیران، معلمان والدین جهت بهبود کیفیت آموزشی تربیت‌بدنی را لازم می‌دانند. یوسفی و بدری آذین (۱۳۹۷) نیز آماده کردن فضای مدارس نظیر دیوارنویسی‌ها و خط‌کشی و تصویرنگاری زمین‌های ورزشی را عاملی برای ترغیب دانش‌آموزان به مشارکت در ورزش دانستند؛ بنابراین از وظایف معلمان و مدیران این است که در حین فرآیند المپیاد دانش‌آموزان و والدین را از طرق مختلف نظیر کلاس آموزشی آماده نمایند و آن‌ها برای برگزاری داوطلبانه تلاش نمایند. از اهداف سند المپیاد فعال نمودن داوطلبی است که معلم کارها را به دانش‌آموزان والدین محول کند و خود فقط نظارت کند؛ بنابراین از مهم‌ترین بخش‌های فرآیند برگزاری المپیاد آماده بودن مجریان و مخاطبان است که باید از طرف بدنه مدارس و ستاد مورد پشتیبانی قرار گیرند تا روند برگزاری به‌خوبی اجرا گردد.

در فرآیند برگزاری المپیاد یکی از موارد مهم مربوط به پشتیبانی از برگزارکنندگان در حین برگزاری توسط مدیران و مسئولان آموزش و پرورش منطقه و شهر و استان است. یوسفی و بدری آذین (۱۳۹۷) بیان کردند مدیران و مسئولان آموزش و پرورش می‌توانند با ایجاد محیط مناسب در ارتقای ورزش مدارس کمک‌کننده باشند. در همین راستا، جهان‌تاب و همکاران (۱۳۹۷) بیان کرد که یکی از مهم‌ترین عوامل توسعه ورزش در مدارس عوامل مدیریتی و سازمانی است که همانا نقش پشتیبانی را دارا هستند. همچنین Dobbins و همکاران (2009) ضعف در پشتیبانی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری توسط مدیریت ادارات ورزشی را از دلایل اصلی عدم توسعه ورزش مدارس دانستند؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که بخش عملیاتی نیاز به یک نیروی محرکه برای اجرا دارند که این نیروی محرکه از بخش پشتیبان باید تأمین گردد. Hills و همکاران (2015) یکی از موانع اصلی توسعه فعالیت بدنی در مدارس کشور استرالیا را حمایت نکردن مدیران مدرسه و بخش‌های ستادی می‌داند.

بخش آخر فرآیند مربوط به اجرای المپیاد است. اجرای دقیق بر اساس اسناد، اهداف و برنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها، قوانین و مقررات ورزشی، اجرای داوطلبانه همراه با محیطی شاد و پرنشاط می‌تواند تصویر مثبتی از المپیاد را به نمایش بگذارد که اگر با بخش پشتیبانی و آمادگی مخاطبان و مجریان همراه باشد فرآیند بسیار اثربخشی را برای برنامه به ارمغان خواهد آورد. حبیب نیارمی و همکاران (۱۳۹۵) یکی از مزایای خوب برنامه المپیادهای ورزشی درون مدرسه‌ای در مازندران را مشارکت و مساعدت‌های دانش‌آموزان والدین در برگزاری بیان نمودند. حلاجی و همکاران (۱۳۹۵) المپیادهای ورزشی درون مدرسه‌ای را موجب راه افتادن بخش داوطلبی و تقویت فرهنگ داوطلبی می‌داند. در تأیید این موارد ساعتچیان و همکاران (۱۳۹۸) نیز بیان نمودند که یکی از عوامل موفقیت المپیادهای ورزشی مشارکت دانش‌آموزان در برگزاری المپیاد است. همچنین، سلیمانی و قره‌خانی (۱۳۹۵) بهره‌گیری از مشارکت و همیاری داوطلبانه دانش‌آموزان می‌تواند در فعالیت‌های ورزشی و تربیت‌بدنی به‌ویژه المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای نقش بسیار مشهود و قابل توجهی داشته باشد؛ بنابراین اجرای المپیاد با مشارکت همه عناصر مطابق با آیین‌نامه‌ها و قوانین مدینه فاضله برگزاری المپیاد است.

برونداد به توصیف نتایج حاصل و انتظارات از اجرای المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای می‌پردازد و ارزیابی می‌کند که نتایج حاصل از اجرای برنامه چگونه است؟ در این پژوهش مؤلفه‌های برونداد به‌صورت نتایج مجریان (افزایش خلاقیت و تجربه، افزایش توان علمی و عملی، فرآیندهای تشویقی و رضایت از عملکرد)، نتایج اجتماعی مخاطبان (رضایت دانش‌آموزان والدین، تقویت مهارت‌های دانش‌آموزان، ایجاد اعتمادبه‌نفس، ترویج اصول اخلاقی، ترویج مشارکت‌جویی و کار تیمی) و دستیابی به اهداف تربیت‌بدنی (دستیابی به اهداف تربیت‌بدنی، شناسایی استعدادها، ارتقا آمادگی جسمانی، مهارت‌های ورزشی، ورزش همگانی و فعال نمودن مدارس) به دست آمد. المپیاد باید به تجربه علمی و عملیاتی معلم و برگزارکننده اضافه نماید؛ و همچنین نتایجی را برای دانش‌آموزان به بار آورد. یکی از مشارکت‌کنندگان بیان داشت «همه این طرح‌ها مثل برنامه المپیاد، کوچ و صباح هرچند ضعیف انجام شوند نتایج بسیار خوبی برای معلمان و دانش‌آموزان خواهد داشت. همه آنچه معلمان در بحث رویدادها در دانشگاه یاد گرفته‌اند اینجا به‌صورت عملی مجبور به انجام آن هستند». یا یکی دیگر از مشارکت‌کنندگان بیان داشت «معلمان ورزش برای انجام مسابقات

مجبور می‌شوند جستجو کنند و نحوه برگزاری، جداول و قوانین و مقررات را یاد بگیرند و از نظر علمی بهتر شوند؛ بنابراین می‌توان بیان داشت کسب تجربه و علم و توسعه آن یکی از نتایج مهم برای معلمان و دانش‌آموزان و حتی مدیران مدارس است که هر چه برگزاری این المپیاد در ابعاد بزرگ‌تری اتفاق افتد این نتیجه نیز بزرگ‌تر می‌گردد. توسعه و ارتقای آمادگی جسمانی و روانی، فعال نمودن مدارس، ایجاد محیطی شاد و پرنشاط، ترویج ورزش همگانی، توسعه و ارتقای مهارت‌های ورزشی، کمک به پیشرفت تحصیلی و ... از اهداف ورزش و تربیت‌بدنی در راستای اهداف آموزش و پرورش است که المپیاد باید بخشی از این اهداف را پوشش دهد.

Maulana (2024) خروجی ارزیابی مدل سیپ در برنامه‌های ورزشی مدارس هند را نتایجی برای دانش‌آموزان نظیر یادگیری، مشارکت و تجربه و همچنین برای معلمان مانند بازخوردی برای آن‌ها دانستند. Van Boekel و همکاران (2016) اثر ورزش بر عملکرد تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان و ادراکات والدین از مزایای آن، قنبری و همکاران (۱۳۹۷) اثر رقابت‌های ورزشی در مدارس و بین مدارس منجر به توسعه ورزش همگانی در کودکان و نوجوانان بیان کردند. Battista و همکاران (2021) به توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان، توسعه آمادگی جسمانی و سلامت دانش‌آموزان، ایجاد فرصت مشارکت وسیع‌تر در فعالیت‌های ورزشی، پر کردن بخشی از اوقات فراغت دانش‌آموزان، کاهش آسیب‌های اجتماعی و سلامت رفتاری دانش‌آموزان اشاره نمودند. موغلی (۱۳۹۸) برنامه ملی المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای تأثیر معناداری بر شکوفایی دانش‌آموزان دارد. ساعتچیان و همکاران (۱۳۹۸) برگزاری المپیادهای ورزشی باعث ایجاد خودباوری، اعتماد به نفس، مهارت ورزشی می‌گردد. حتی نقش مستقیم و غیرمستقیم ورزش بر پیشرفت تحصیلی بر کسی پوشیده نیست به‌طوری‌که Ardoy و همکاران (2014) نشان دادند فعالیت‌های تربیت‌بدنی در مدرسه اثر مثبتی بر موفقیت تحصیلی دارد و سبب افزایش انگیزه دانش‌آموزان می‌شود. Jewett و همکاران (2014) و Bilgin و همکاران (2020) نشان داد فعالیت بدنی موجب پیشرفت تحصیلی و سطح خودپنداری و سلامت می‌شود؛ بنابراین می‌توان بیان کرد که ورزش برخلاف عقاید بعضی از والدین نه تنها مانع تحصیل بلکه به بهبود یادگیری و تحصیل دانش‌آموزان کمک می‌کند؛ بنابراین المپیاد ورزشی درون

مدرسه‌ای باید نتایجی برای معلمان و برگزارکنندگان، دانش‌آموزان و والدین و همچنین دستیابی به اهداف تربیت‌بدنی مدارس داشته باشد.

به‌طورکلی قابل‌ذکر است که با توجه به هزینه‌های طرح المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای و سهم عظیم برنامه‌های تربیت‌بدنی در سلامتی و تندرستی نسل جوان، دانستن مشکلات و معضلات طرح المپیاد ورزشی در مدارس می‌تواند به استفاده هرچه بیشتر و ارتقای کیفیت این طرح کمک کند که در این پژوهش عناصر ارزشیابی المپیاد مطابق با مدل سیپ ارائه گردید. مسئولان استانی آموزش و پرورش می‌توانند از این عناصر برای ارزشیابی طرح مذکور استفاده نمایند. پیشنهاد می‌شود با توجه به نتایج حاصل متولیان امر با در نظر گرفتن ابعاد این مدل و زیر بدهای آن جهت ارزیابی این المپیاد چک‌لیستی تهیه کنند و به مدارس برای ارزیابی از میزان دستیابی به اهداف ارسال نمایند.

مشارکت نویسندگان

دکتر کریم زهره‌وندیان: جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها و ارائه گزارش طرح
ایمان غفاری: جمع‌آوری و هماهنگی مصاحبه‌ها

تعارض منافع

نویسندگان هیچ‌گونه تعارض منافع ندارند.

سپاسگزاری

محققین بر خود لازم می‌دانند از زحمات تمامی کسانی که ما را در این پژوهش یاری رسانده‌اند بخصوص معلمان و مسئولان اداره کل تربیت‌بدنی استان مرکزی کمال قدردانی را داشته باشند. یادآور می‌گردد این پژوهش برگرفته از طرح پژوهشی با حمایت مالی اداره کل آموزش و پرورش استان مرکزی انجام شده است.

منابع

- ارشاد، طیبه، صفانیا، علی محمد، فراهانی، ابوالفضل و نیک بخش، رضا. (۱۴۰۱). میزان توجه سند برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران به ارزشیابی دانش‌آموزان در درس تربیت‌بدنی. فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی، ۱۳(۵۰)، ۳۳-۵۴.
<https://doi.org/10.22054/jem.2023.64560.3321>
- اکبری، پریسا، گوهر رستمی، حمیدرضا و بنار، نوشین. (۱۳۹۹). ارائه چارچوب تحلیلی الگوی تضمین کیفیت سیستم آموزش تربیت‌بدنی و ورزش در مدارس کشور. پژوهش در ورزش تربیتی، ۸(۲۱)، ۳۵-۵۸.
<https://doi.org/10.22089/res.2020.8540.1821>
- بابائی، مظهر، روحانی، نارین و دیجور، فاطمه. (۱۴۰۳). واکاوی ارزیابانه اعضای هیئت‌علمی از عوامل پنهان مؤثر در ذهنیت اساتید بر ارزشیابی‌های دانشجویان. فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی، ۱۵(۵۶)، ۱۳۱-۱۶۸.
<https://doi.org/10.22054/jem.2024.74822.3480>
- بهرامی، شهاب، قبادی، بیتا و محمدی، شیرین. (۱۳۹۸). بررسی عارضه‌یابی ورزش در مدارس مناطق محروم کشور با استفاده از الگوی ویس بورد. فصلنامه علمی پژوهشی مدیریت مدرسه، ۷(۳)، ۸۷-۱۰۲.
<https://www.doi.org/10.34785/J010.1398.394>
- بهرامی نیا، کبری. (۱۳۹۴). بررسی میزان تحقق اهداف برنامه المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای در ایران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران.
- ساعتچیان، وحید، کشتی دار، محمد، رعنائی، مژگان و عزیزی، بهادر. (۱۳۹۸). تبیین عوامل مؤثر بر موفقیت المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای. پژوهش در ورزش تربیتی، ۷(۱۶)، ۳۹-۶۰.
<https://doi.org/10.22089/res.2018.5036.1384>
- جهان‌تاب نژاد، عباس، مهدی پور، عبدالرحمن و خطیبی، امین. (۱۳۹۷). تحلیل عوامل مؤثر در توسعه ورزش‌های پایه در مدارس ابتدایی شهر اهواز. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۰(۵۰)، ۱۶۵-۱۸۶.
<https://doi.org/10.22089/smrj.2018.5321.2044>
- حبیب نیارمی، سونیا، دوستی، مرتضی و درویشی، ابوالفضل. (۱۳۹۵). شناسایی مشکلات و مزایای اجرای طرح المپیاد درون مدرسه‌ای: مطالعه موردی استان مازندران. نشریه رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، ۱۳(۵)، ۵۹-۴۹.
<http://ntsmj.issma.ir/article-1-690-fa.html>
- حلاجی، محسن، اشراقی، امیر و کبیری، زینت. (۱۳۹۵). اطلاع‌رسانی، المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای: تحولی در ترویج فرهنگ داوطلبی در آموزش و پرورش، مجله رشد آموزش تربیت‌بدنی، ۶۰، ۳۷-۳۹.

حلاجی، محسن، اشراقی، امیر و سالک پور، مینا. (۱۳۹۷). مقایسه انگیزش پیشرفت ورزشی دانش‌آموزان دختر موفق و ناموفق شرکت‌کننده در المپیاد ورزشی درون-مدرسه‌ای استان قزوین. فصلنامه علمی - پژوهشی تعلیم و تربیت، ۳۴ (۳)، ۱۴۳-۱۵۹.
<https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.10174133.1397.34.3.7>

دوستی، مرتضی، کلایی، پاشا، وفایی مقدم، علی، فخری، فرناز و جعفری، مهران. (۱۳۹۷). بررسی موانع توسعه ورزش مدارس استان مازندران. پژوهش‌نامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۱۴ (۲۸)، ۱۶۷-۱۸۲.
<https://doi.org/10.22080/jsmb.2018.8523.2159>

رضوی، سیدمحمدحسین، شعبانی بهار، غلامرضا و سجادی، سید احمد. (۱۳۹۰). تحلیل عوامل تأثیرگذار در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی مدارس راهنمایی از دیدگاه معلمان ورزش. پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۷ (۱۴)، ۱۰۳-۱۱۲.
https://msb.journals.umz.ac.ir/article_416.html

سلیمانی، مجید و قره خانی، حسن. (۱۳۹۵). نقش ورزش و مسابقات در شادابی دانش‌آموزان، با نگاهی ویژه بر المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای، فصلنامه رشد آموزش تربیت بدنی. شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی تهران. ۵۹، ۲۶-۳۱.
<https://www.roshdmag.ir/fa/magazine2/showissue/1199>

قاسمی روشنوند، جواد، بحر العلوم، حسن، اندام، رضا و باقری، هادی. (۱۴۰۲). اولویت‌بندی راهکارهای توسعه مشارکت فرا بخشی در ورزش دانش‌آموزی با استفاده از مدل تفسیری - ساختاری. فصلنامه علمی - پژوهشی تعلیم و تربیت. ۳۹ (۱)، ۱۵۳-۱۷۲.
<http://qjoe.ir/article-1-1745-fa.html>

قنبری، هادی، شتاب بوشهری، ناهید، شفیعی نیا، پروانه و مهر عزیزاده، یدالله. (۱۳۹۷). آسیب‌شناسی تربیت بدنی و ورزش مدارس با استفاده از مدل سه‌شاخگی. پژوهش در ورزش تربیتی، ۶ (۱۵)، ۱۶۰-۱۳۹.
<https://doi.org/10.22089/res.2017.4786.1359>

کمالوند، عباس، افشاری، مصطفی. (۱۴۰۰). تحلیل عوامل مؤثر بر توسعه بازاریابی در ورزش دانش‌آموزی. نشریه پژوهش در ورزش تربیتی، ۹ (۲۲)، ۲۶۱-۳۰۴.
<https://doi.org/10.22089/res.2019.7171.1637>

معاونت تربیت بدنی و سلامت. (۱۳۹۶). دستورالعمل المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای. دفتر تربیت بدنی و فعالیت‌های ورزشی، وزارت آموزش و پرورش.

موغلی، حمیدرضا. (۱۳۹۸). اهمیت المپیاد ورزشی درون مدرسه‌ای بر شکوفایی دانش‌آموزان ابتدایی شهرستان گراش - فارس. سومین کنگره ملی دستاوردهای علوم ورزشی و سلامت، دانشگاه گیلان

نادری، سمیه، بهرامی، شهاب و اسماعیلی، محسن. (۱۳۹۹). ارائه مدل راهکارهای بهبود اثربخشی روش تدریس ورزش در مدارس ابتدایی ایران با رویکرد گراند تئوری. پژوهش در ورزش تربیتی، ۸(۲۰)، ۱۷۸-۱۵۹. <https://doi.org/10.22089/res.2019.7775.1723>

هداوند، سعید، رحیمی، رضا و دارابی، مهدی. (۱۳۹۳). اعتبار یابی الگوی ارزشیابی سیپ در عملکرد مراکز آموزشی مطالعه موردی: شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران. فصلنامه پژوهش‌های رهبری و مدیریت آموزشی، ۱۱(۱)، ۱۱۹-۱۳۶. <https://doi.org/10.22054/jrlat.2014.112>

یوسفی، سعید و بدری آذرین، یعقوب. (۱۳۹۷). تعیین مؤلفه‌های مفهومی و کیفی دیوارنگارها و نوشته‌های مدارس ابتدایی در آموزش و ترغیب دانش‌آموزان به تحرک بدنی و ورزش. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۰(۴۹)، ۹۵-۱۱۴. <https://doi.org/10.22089/smrj.2018.4493.1866>

References

- Aizawa, K., Orr, M., Inoue, Y., Nagazumi, J., & Yoshida, M. (2023). Leveraging sport events for sustainable sport participation: how schools contribute to sport development through events. *European Sport Management Quarterly*, 23(3), 662-682. <https://doi.org/10.1080/16184742.2021.1910326>
- Akbari, P., Goharostami, H. R., & Benar, N. (2020). Providing an Analytical Framework for Quality Assurance Model in Physical Education and Sport in Iranian Schools. *Research on Educational Sport*, 8(21), 35-58. <https://doi.org/10.22089/res.2020.8540.1821>. [In Persian]
- Arday, D. N., Fernández Rodríguez, J. M., Jiménez Pavón, D., Castillo, R., Ruiz, J. R., & Ortega, F. B. (2014). A physical education trial improves adolescents' cognitive performance and academic achievement: the EDUFIT study. *Scandinavian journal of medicine & science in sports*, 24(1), e52-e6. <https://doi.org/10.1111/sms.12093>
- Babaei, M., Rouhani, N., & Deyjour, F. (2024). Evaluative Analysis of Academic Staff Members on Hidden Factors Affective the Mentality of Faculty Memberson Students' Evaluations. *Educational Measurement*, 14(56), 131-168. <https://doi.org/10.22054/jem.2024.74822.3480>. [In Persian]
- Bahrami, S., Ghobadi, B., & Mohammadi, S. (2019). Study of the complication of exercise in schools in deprived areas of Iran. *School Administration*, 7(3), 102-87. <https://doi.org/10.34785/J010.1398.394>. [In Persian]
- Bahraminia, K. (2016). *Examining the level of achievement of the goals of intramural sports olympiad program in Iran*. (Masters), Tehran University, Tehran. [In Persian]
- Battista, R. A., Bouldin, E. D., Pfeiffer, K. A., Pacewicz, C. E., Siegel, S. R., Martin, E. M., ... & Seefeldt, V. (2021). Childhood physical fitness and performance as predictors of high school sport participation. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*, 25(1), 43-52. <https://doi.org/10.1080/1091367X.2020.1865964>
- Bilgin, E., Bulca, Y., & Demirhan, G. (2020). Relationships Between Physical Activity Level, Health-Related Fitness, Academic Achievement, and Academic Self-Concept. *Education & Science/Egitim ve Bilim*, 45(202), 1-15. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2020.8343>

- Dobbins, M., De Corby, K., Robeson, P., Husson, H. & Tirilis, D. (2009). Schoolbased physical activity programs for promoting physical activity and fitness in children and adolescents aged 6-18. *Cochrane Database Systematic Reviews* 2009(1), CD007651. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD007651.pub2>
- Dousti, M., Vafaei Moghadam, A., Fakhri, F., & Jafari, M. (2018). Obstacles to sport development in Mazandaran province schools. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 14(28), 167-182. <https://doi.org/10.22080/jsmb.2018.8523.2159>. [In Persian]
- Ershad, T., Safania, A., Frahani, A., & Nikbakhsh, R. (2022). The attention of the National Curriculum Document of the Islamic Republic of Iran to assessment in physical education. *Quarterly of Educational Measurement*, 13(50), 33-54. <https://doi.org/10.22054/jem.2023.64560.3321>. [In Persian]
- Fedorchenko, Y., & Zimba, O. (2023). Comorbidities in the COVID-19 Pandemic: Scopus-Based Bibliometric Analysis. *Journal of Korean Medical Science*, 38(11), e93. <https://doi.org/10.3346/jkms.2023.38.e93>
- Ghanbari, H., Shetabbushehri, N., shafiniya, P., & mehralizadeh, Y. (2018). Pathology of Physical Education and School Sports by Applying Three Dimensional Model. *Research on Educational Sport*, 6(15), 139-160. <https://doi.org/10.22089/res.2017.4786.1359>. [In Persian]
- Ghasemi Roshnavand, J., Bahrololoum, H., Andam, R., Bagheri, H. (2023) Prioritizing Ways to Develop Trans-Sectional Cooperation in Student Sports Using Interpretive Structural Modeling. *Quarterly Journal of Education*, 39 (1):153-172. <http://qjoe.ir/article-1-1745-fa.html>. [In Persian]
- Gil-Madrona, P., Gómez, J. L., Aguilar-Jurado, M. Á., & Gutiérrez-Marín, E. C. (2020). Appropriate Self-Perceived Behaviors in Primary Education Pupils During Sports Games. *Frontiers in Psychology*, 11, 1528. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01528>
- Habib-Niaremi, S., Doosti, M., & Darvishi, a. (2016). Identification of Problems and Benefits of Indoor School Olympiad Project: A Case Study of Mazandaran Province. *New Trends in Sport Management*, 4(13), 49-59. <http://ntsmj.issma.ir/article-1-690-fa.html>. [In Persian]
- Hadavand, S., Rahimi, R., & Darabi, M. (2014). Validity Measurement of Cipp Assessment Model in Assessing the Instruction Centers Function: A Case Study on National Iranian Petrochemical Company. *Research on Educational Leadership and Management*, 1(1), 119-136. <https://doi.org/10.22054/jrlat.2014.112>. [In Persian]
- Hallaji, M., Eshraaghi, A., & Saalekpoor, M. (2018). Comparison of Achievement Motivation in Sports between Successful and Failed Female Participants in School Olympiads. *Quarterly Journal of Education*, 34 (3):143-159 <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.10174133.1397.34.3.7>. [In Persian]
- Hallaji, M., Eshraghi, A., & Kabiri, Z. (2017). Intra-school sports olympiad: a development in promoting the culture of volunteering in education. *Physical education growth quarterly magazine*, 60, 37-39. [In Persian]
- Hills, A., Dengel, D., & Lubans, D. (2015). Supporting public health priorities: Recommendations for physical education and physical activity promotion in schools. *Progress in Cardiovascular Diseases*, 57(4), 368-374. <https://doi.org/10.1016/j.pcad.2014.09.010>
- Husain, M. Z., Hasan, A., Wahab, N. B. A., Jantan, J. (2015). Determining Teaching Effectiveness for Physical Education Teacher. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 172, 733 - 740. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.01.426>

- Jahantab Nejad, A., Mehdipour, A., & Khatibi, A. (2018). Analysis of Effective Factors on the Developing Basic Sports in the Elementary Schools of Ahvaz. *Sport Management Studies*, 10(50), 165-186. <https://doi.org/10.22089/smrj.2018.5321.2044>. [In Persian]
- Jewett, R., Sabiston, C. M., Brunet, J., O'Loughlin, E. K., Scarapicchia, T., & O'Loughlin, J. (2014). School sport participation during adolescence and mental health in early adulthood. *Journal of Adolescent Health*, 55(5), 640-644. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2014.04.018>
- Kamalvand, A., & afshari, M. (2021). Analysis of effective factors on marketing development in student sport. *Research on Educational Sport*, 9(22), 261-304. <https://doi.org/10.22089/res.2019.7171.163>. <https://doi.org/10.22089/res.2019.7171.1637>. [In Persian]
- Maulana, S. (2024). Evaluation of the CIPP Model on the Implementation of KTSP Physical Education Learning. *Sport Pedagogy Journal*, 13(1), 32-41. <http://dx.doi.org/10.24815/spj.v13i1.38493>
- Ministry of Education. (2018). Instructions for intramural sports olympiad. Office of physical training and sports activities. [In Persian]
- Moghli, A. (2019). The importance of intramural sports olympiad on the flourishing of elementary school students in Gerash-Fars city. *Paper presented at the 3rd Conference on Achievements of Ahwaz Sports and Health Sciences*, Gilan University. [In Persian]
- Naderi, S., Bahrami, S., & esmaeeli, M. (2020). Presentation the Model of strategies for improving the effectiveness of Sports teaching methods in primary schools in Iran with a grounded theory approach. *Research on Educational Sport*, 8(20), 159-178. <https://doi.org/10.22089/res.2019.7775.1723>. [In Persian]
- Pramono, R. (2021). The Evaluation Of Narada Cup School Sport Program Using Cipp Evaluation Model. *Journal Pendidikan Jasmani dan Olahraga*, 5 (1): 81-86. <http://dx.doi.org/10.17509/jpjo.v5i1.23516>
- Ramer, J. D., DuBois, D. L., Duncan, R. J., Bustamante, A. S., Vandell, D. L., Marquez, D. X., & Bustamante, E. E. (2025). Childhood predictors of high school sport participation and effects of participation on young adult activity and mental health. *Annals of Medicine*, 57(1), 2447905. <https://doi.org/10.1080/07853890.2024.2447905>
- Razavi, S. M. H., Shabani-Bahar, G., & Sajadi, S. A. (2012). Analysis of influential factors in improving the quality of middle school physical education lessons from the point of view of sports teachers. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 7(14), 103-112. https://msb.journals.umz.ac.ir/article_416.html. [In Persian]
- Risman, I., Argantos, A., Aziz, I., Welis, W., & Zarya, F. (2023). Evaluation of Physical Education Program Sports and Health Material Activities in Water at Junior High School. *ACTIVE: Journal of Physical Education, Sport, Health and Recreation*, 12(3), 294-301. <https://doi.org/10.15294/active.v12i3.74017>
- Romar, J.-E., Henriksson, J., Ketomäki, K., & Hastie, P. (2016). Teachers' learning experiences with the Sport Education model in physical education. Paper presented at the Scandinavian sport studies forum. (Vol. 7). Department of Sport Studies, Malmö University.1-26
- Saatchian, V., keshtidar, M., ranuei, M., & azizi, B. (2019). Explaining the factors affecting the success of the intramural sports Olympiad. *Research on Educational Sport*, 7(16), 39-60. <https://doi.org/10.22089/res.2018.5036.1384>. [In Persian]

- Sadeghi-bazargani, H., Golestani, M., Ghaffarifar, S., Kazemi, A., Jafari-Khounigh, A., Harzand-Jadidi, S., & Rezaei, M. (2025). A Five-Year Evaluation of Safety and Traffic Course by Students and Lecturers Using the CIPP Evaluation Model. *Journal of Road Safety*, 36(1), 11-20.
- Setyadi, F., Hidayatullah, M. F., & Purnama, S. K. (2021). The Evaluation of Physical Health and Sport Education Program at SMA Negeri 2 Ngawi using the CIPP (Context, Input, Process, Product) Evaluation Model. *International Journal of Humanities and Education Development (IJHED)*, 3(6), 66-77.
- Soleimani, M., & GharehKhani, H. (2016). The role of sports and competitions in the vitality of students; With a special look at the intramural sports Olympiad. *Physical education growth quarterly magazine*, 59, 41-45.. <https://www.roshdmag.ir/fa/magazine2/showissue/1199> [In Persian]
- Stufflebeam, D. L., & Zhang, G. (2017). *The CIPP evaluation model: How to evaluate for improvement and accountability*, New York: Guilford Publications. 1ST Edition.
- Tseng, K. H., Diez, C. R., Lou, S. J., Tsai, H. L., & Tsai, T. S. (2010). Using the Context, Input, Process and Product model to assess an engineering curriculum. *World Transactions on Engineering and Technology Education*, 8(3), 256-261.
- Van Boekel, M., Bulut, O., Stanke, L., Zamora, J. R. P., Jang, Y., Kang, Y., & Nickodem, K. (2016). Effects of participation in school sports on academic and social functioning. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 46, 31-40. <https://doi.org/10.1016/j.appdev.2016.05.002>
- Wafaa, A., & Ibrahim, A. (2016). Quality Assurance Standards of Lesson Planning, Ordering and Managing Equipment, and Assessing Procedures of Adapted Physical Education in State of Kuwait. *International Journal of Humanities and Social Science*, 6(1), 1-6.
- Wang, X. N. (2025). The implementation mechanism and optimization path of digital empowerment for youth sports health to promote high-quality development. *Authorea*, 1-30. <https://doi.org/10.22541/au.173639576.60755159/v1>
- Yuosefi, S., & Badri Azarin, Y. (2018). Parameters Conceptual and Qualitative of Wall Paintings and Writings Primary Schools of the Education and Encourage Students to Physical Activity and sport. *Sport Management Studies*, 10(49), 95-114. <https://doi.org/10.22089/smrj.2018.4493.1866> [In Persian]
- Zalech, M. (2021). Student perception of PE teachers and its effect on their participation in PE classes and sports: a new perspective on teacher competencies. *Journal of Physical Education and Sport*, 21, 1106-1111. <http://dx.doi.org/10.7752/jpes.2021.s2139>